

Att mäta demensmarkörer i likvor är ett sätt att skärpa demensdiagnostik anpassat för primärvård

Redovisning av 3 års uppföljning av demensutredningar där lumbalpunktion utförts för att mäta demensmarkörer i likvor

Stellan Båtsman, distriktsläkare
Kalix Vårdcentral

Handledare:

Niels Andreasen, Med dr, överläkare
Rehabkliniken Piteå Lasarett

Kurt Svärdsudd, Professor, överläkare
Institutionen för Folkhälso- och Vårdvetenskap, Enheten för allmänmedicin, Uppsala Universitet

Abstract

Bakgrund; Demenssjukdomarna kostar samhället omkring 40 miljarder, varje förlorat MMT-poäng beräknas kosta samhället 15.000 kr/år. Nya läkemedel har kommit som lindrar symtomen. Indikationen gäller mild till måttlig Alzheimers sjukdom. Differentialdiagnos mellan vaskulär demens och Alzheimers sjukdom kan vara svår.

Syfte:Arbetet är kvalitetsuppföljning där jämförelse gjorts av det synsätt på demensdiagnostik som funnits innan och efter det kognitiv bedömning och mätning av demensmarkörer blev rutin.

Metod: Under tiden 980101-001231 utfördes 180 lumbalpunktioner i diagnostiskt syfte på patienter med suspekt demens. I de flesta fall gjordes kognitiv bedömning. 103 av patienterna hade samtidig vaskulär sjukdom.

Diagnos är satt utifrån tre olika bedömningsgrunder och utifrån detta jämfört utfall

1. Diagnos utifrån DSM IV-kriterierna, sjukhistoria, datortomografibild, kognitiva bedömning enligt Lurias blockprincip samt demensmarkörer i blod och likvor. MMT > 26 poäng har ej uteslutit demens.
2. Som ovan utan hänsyn till demensmarkörer.
3. Utan vetskap om patientens namn så är jämförelse gjord med tidigare synsätt där samtidig vaskulär sjukdom och vaskulära fynd på CT starkt talat för vaskulär demens. MMT > 26 poäng har bedömts som ej dementa.

Resultat; Med kognitiv bedömning och mätning av demensmarkörer i likvor så skulle 107 patienter vara tillgängliga för behandling med achetylcolinesterashämmare jämfört med det tidigare synsättet då 56 patienter skulle ha fått behandling. I 34 fall gick det inte göra en rättvis jämförelse.

Konklusion: Demensmarkörer som stöd i demensdiagnos medför att fler patienter får diagnos som medför behandlingsindikation för acetylcolinesterashämmare.